

Stjórnarnir halda stutt

Eingin av seinastu seks stjórunum á Landssjúkrahúsinm hava sitið tíðina út, vísir uppgerð hjá Sosialinum. Tveir eru koyrdir úr starvi, fyra eru givnir fyri tíð. Samstundis hava stjórnarnir á smærru sjúkrahúsunum sitið sera leingi í starvinum. Heri Ellingsgaard var settur í leiðarastarvið á Klaksvíkar Sjúkrahúsi í 1984, og Ronnie Midjord gjødist leiðari fyri Suðuroyar Sjúkrahús í 1986.

Grindadráp er sum bumba í Bagdad

Kaj Leo Holm Johannesen, løgtingsmaður og fyrrverandi løgmaður, heldur, at tað er skeivt, at føroyskir miðlar umaftur og umaftur vísa myndir av grindadrápi.

– Fyri tey flestu er ongin munur at síggja mynd av eini bumbu, sum sprongd verður í Bagdad, og at síggja mynd av einum grindadrápi. Hjá teimum er tað ræðuliga ógvusligt at síggja, og nógv eru totalt sjokkerað, sigur Kaj Leo Holm Johannesen.

Bjargaðu neyðstøddum báti

– Tað gekk væl við bjargingini, og vit komu í so góðari tíð til menninar, at teir vóru rimiliga væl fyri, tá ið vit fingur bjargað teimum umborð. Tað sigur Friði Danberg, skipari umborð á føroyska frálandsskipinum Thor Magna, sum bjargaði tveimum neyðstøddum bulgarskum monnum við Nýfundland, tá ið seglbáturin hjá teimum fór at leka í illveðri.

Virki upp í royk

Fríggjadagin 11. juni kom eldur í uppsjóvarvirkið Varðin Pelagic á Tvøroyri. Eldsbrunnin var so stórir og álvarsamur, at Tvøroyri var evakuerað í fleiri tímar, og slökkiliðsfólk máttu taka seg aftur eitt skifti. Tá ið eldurin slóknadi, var greitt, at virkið var brennt í grund, og at nýtt virki mátti byggjast ístaðin.

Alt fleiri skiljast

Talið á hjúnaskilnaðum í Føroyum hevur verið støðugt vaksandi seinastu 20 árin. Fimm ára skeiðið frá 1991 til 1995 vóru 218 hjúnaskilnaðir, fimm ára skeiðið frá 2011 til 2015 var talið 403. Í nítí árunum vóru vanligar millum 30 og 50 hjúnaskilnaðir, síðani 2010 hevur talið vanligar verið millum 70 og 90. – Gjøgnum tíðirnar er hjúnaskilnaður vorðin ein nýggjur normalur, og tað er ikki longur skomm knýtt at tí at velja at fara hvør til sítt, sigur Jógvan Zachariassen, pastorur í Lívini, sum ráðgevur fólki við paragstrupulleikum.

Juni:

Ása hevur mist tríggjar menn

– Viðhvørt haldi eg, at tað er lættari at seta meg niður og syrgja, og tað er tí, eg ikki havi tað gott, sigur Ása Klakkstein Danielsen, sum tríggjar ferðir í lívinum hevur upplivað at missa mann sín

Fleiri enn 2300 føroyingar eru einkjur ella einkjumenn. 73 ára gamla Ása Klakkstein Danielsen, sum er fødd og uppvaksin í Kollafirði, hevur tríggjar ferðir upplivað at verða einkja.

Fyrsta mannin hitti hon, tá ið hon var ung genta og fór til Klaksvíkar at tæna. Har møtti hon John Richard Klakkstein.

– Tá koyrdu dreingirnir bil og genturnar gingu á vegnum. Eg møtti honum, og vit fylgdust og gingu saman eina tíð, áðrenn vit vórðu gift í 1962, beint áðrenn eg fylti 20 ár, sigur hon.

– Av tí, at eg hevði vitjað so nógv í Klaksvík, var tað natúrligt at búseta meg har. Eg veit ikki hví, men eg saknaði ikki heimbygdina tá, og foreldur míni dámdu væl, at eg valdi at búgva í Klaksvík, og har man byggur reiðrið verður heimið, sigur hon.

Bert tveir mánaðir eftir, at hon og John Richard vórðu gift misti Ása pápa sín, sum ongantíð náddi at vitja hana har.

Ása missir mann sín

John Richard og Ása fingur fyra børn, og hann arbeiddi sum sjálvstøðugur reiðari, og Ása var heima og ansaði eftir børnunum. Tey fingur tveir dreingir og tvær gentur.

Hon var nógv virkin í samkomu-arbeiði og á Zarepta um sumrini. Soleiðis gingu árin, og 32 ár inn í hjúnabandið fingur tey mistanka um, at okkurt var galið hjá John Richard, tí hann var so illa fyri.

– Vit høvdu ein mistanka um, at okkurt var galið. Hann fór til lækna, men hann átti ongan journal hjá læknanum, tí hann hevði ongantíð gingið til lækna. Hann dugdi øgiliga væl at goyma tað, at hann var so illa fyri, greiðir Ása frá.

John Richard fær tá staðfest krabba og tá hevði krabbin spreitt seg alla staðir, og tí fekk hann onga viðgerð.

– Hann segði læknanum, at hann ikki skuldi siga sær, hvussu langa tíð hann hevði eftir at liva í. Tað gjørdi læknin heldur ikki, tí tað visti hann ikki, sigur Ása, sum greiðir frá, at hann var øgiliga illa fyri og stóðan bert versnaði teir 18 mánaðirnar hann var sjúkur.

– Seinastu nátt sína hevði hann so nógva pínu, og vit fóru á sjúkrahúsið. Tað var ógvuliga hart at síggja hann svinna burtur, sigur hon.

Nógvur missur og sorg

Svár sorg omaná sorg hevði rakt Ásu hesi árin, tí áðrenn John Richard andaðist í 1996, bert 56 ára

gamal, hevði Ása mist tveir beiggjar og eina systur. Trý ár gingu í millum, at hvør teirra doyði og síðani doyði maður hennara.

– Tá eg sá meg sjálva í speglinum, eftir at eg var komin heim aftur av sjúkrahúsinum hugsaði eg, at Várharra veit hvat hann ger, tí eg havi onki eftir av orku ella styrki, staðfestir hon.

Fyri Ásu hevur trúgvinn á Gud verið tað, sum hevur hildið henni uppi allar tær ferðirnar, hon hevur mist ein av teimum, sum hon elskar allar mest, og so hevði hon børnini nær at sær.

– Tá var tað gott at hava børnini, og tað er tað enn. Tað er ein stór signing fyri meg, at tey øll búgva í Føroyum, sigur hon.

Nýggjur kapitull

Ása arbeiddi í heimahjálpinum í Klaksvík í háltannað ár, tá hon møtti Richard Danielsen úr Fuglafirði. Tey gjørdust góð og giftust í 1998.

– Eg kendi meg hepna, at eg fyri aðru ferð hevði møtt einum góðum manni, sigur hon. Hóast børnini vóru vaksni tá, so tók hann tey til sín sum síni egnu, og var ómetaliga góður við tey, greiðir Ása Klakkstein Danielsen frá.

Tá hjúnini í 2013 høvdu verið gift í 15 ár, rakti sorgin aftur Ásu.

Tey vóru á veg til Suðuroyar við ommusoninum, sum hevði verið á vitjan hjá teimum. Richard var sum hann plagdi, hóast kanska eitt sindur troyttur eftir langa túrin. Tá tey komu til dóttur Ásu, sparkaði Richard bólt inni við tí lítla, tey fingur ein drekkamunn og fóru so til songar.

– Eftir at vit fóru í song, høvdu vit hvør sína bøn, og so hendi tað svára, at hann knappliga slóknaði, beint áðrenn eg skuldi slökkja ljósið. Eg rópti á dóttir mína, sum leyp inn í kamarið, men hann kom ongantíð fyri seg aftur, sigur hon syrgin.

Ása Klakkstein Danielsen búði í Fuglafirði í eina tíð eftir at Richard var deyður, inntil hon háltvriðja ár seinni møtti kærleikanum á triðja sinni, tá hon summarið 2015 møtti Børge Joensen úr Klaksvík.

– Eg kendi ikki Børge, áðrenn hann setti seg í samband við meg, men stutt eftir fall eg fyri honum. Vit høvdu tað ómetaliga gott saman.

Ása fekk tó ikki nógva tíð saman við triðja kærleika sínum, tí háltvriðja annað ár eftir, at tey komu saman, fekk hann krabba, og hann doyði 27. februar 2017.

Nú hevur Ása keypt sær eitt lítið heim í Klaksvík.

Føroyingar eiga at lesa bókur alt árið. Tað er ikki rætt, um vit bara lesa bókur millum jól og nýggj ár, vit mugu eisini lesa bókur millum nýggj ár og jól. Um vit ynskja at vera eitt mentað og lesandi fólk, so lesa vit bókur alt árið.

Steintór Rasmussen,
rithøvundur

Eg havi sterka floksdisiplin og haldi meg havi sjónarmið, sum ganga út um meg sjálva. Summi mál er størri, enn tú sjálv og tað, sum tú verður útsett fyri.

Óluva Klettskarð,
løgtingskvinna